■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی‌ایران ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN1735-3637
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

چهارشنبه ۱ آبان ۱۳۹۸ | ۲۴ صفر ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۱۰ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Wednesday - 2019 October 23

حدیث روز: کافی

امام رضا(ع): هر کس حریم خدا را حفظ کند، حرمتش حفظ می‌شود و هر کس خدا را اطاعت کند، اطاعت می‌شود.

پلک احساس: حافظ

گفته بودی کی بمیری پیش من تعجیل چیست
خوش تقاضا می‌کنی پیش تقاضا میرمت

امروز در تاریخ:

- شهادت حاج سیدمصطفی خمینی فرزند ارشد امام خمینی(ره) (۱۳۵۶ ش)
- درگذشت پل مولر، شیمیدان برجسته سوئیسی و کاشف د.د.ت (۱۹۶۵م)
- انفجار مقر تفنگداران آمریکایی و فرانسوی در بیروت، پایتخت لبنان (۱۹۸۳م)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۱/۴۹ | غروب آفتاب: ۱۷/۱۹
اذان مغرب: ۱۷/۳۸ | نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۰۷
اذان صبح (فردا): ۴/۵۴ | طلوع خورشید(فردا): ۶/۱۸

پیش‌بینی آب و هوا پنجشنبه

تهران	اهواز	اصفهان	ارومیه	ساری	کرمانشاه	کرمان	مشهد
۲۱ / ۱۲	۳۴ / ۲۲	۲۳ / ۷	۱۵ / ۶	۲۲ / ۱۳	۱۷ / ۶	۲۵ / ۸	۲۱ / ۸

حکمت ۲۱: نهج‌البلاغه

ترس با ناامیدی و شرم با محرومیت همراه است و فرصت‌ها چون ابرها می‌گذرند؛ پس فرصت‌های نیك را غنیمت شمارید.

درنگ:
محمدتقی حاجی موسی
عضو شورای سردبیری

زیر باران باید گشت!

«رحم داشته باش!» از وقتی بچه بودیم، مدام این توصیه را شنیده‌ایم که به کسی ظلم نکن و حتی اگر زورت می‌رسد، رحم داشته باش تا خدا هم به تو رحم کند. این را هم زیاد شنیده‌ایم که خدا به ملتی که به یکدیگر رحم نکنند، رحم نمی‌کند. دیروز که داشتم گزارش شکار پرنده‌های مهاجر در شهرهای شمالی کشور را می‌خواندم، چندبار به این جمله فکر کردم و هر بار که تصاویر پرندگان را روی زمین و توی دست شکارچیان دیدم، دلم برایشان آتش گرفت که رحم هم چیز خوبی است. حالا شاید شما بگویید این یک مورد خاص است و به قشر کوچکی محدود می‌شود و ما خیلی هم رحم داریم. این اما همه واقعیت نیست.

دیروز که باران می‌آمد، از جایی در شرق تهران باید خودم را به دفتر روزنامه در خیابان میرداماد می‌رساندم. قبلا در روزهای عادی که همین مسیر را با تاکسی اینترنتی می‌آمدم، حدود ۲۰ هزار تومان کرایه می‌دادم. دیروز اما وقتی محاسبات قیمت تمام شد و اعداد آرام گرفتند، برق از سرم پرید. ۴۰ هزار و ۵۰۰ تومان! یعنی دو برابر روزهای عادی و آن هم فقط به خاطر این‌که هوا بارانی است. این‌که هنگام بارش باران، به هر دلیلی ترافیک بیشتر می‌شود را می‌فهمم. ولی این دو برابر شدن کرایه هیچ جوری توی کتم نمی‌رود و این فکر توی سرم چرخ می‌خورد که احتمالا مسؤولان آن تاکسی اینترنتی که روزگاری خودم به عنوان راننده در آن کار کرده‌ام با خودشان فکر می‌کنند وقتی می‌شود گران ترکرد چرا نکنیم؟! وقتی هیچ قانون و آیین نامه‌ای وجود ندارد، چرا پول بیشتری نصیب‌مان نشود؟ وقتی می‌شود با مردم مهربان نبود، چرا باشیم؟ وقتی می‌شود رحم نداشته باشیم، چرا داشته باشیم؟

این قضیه را بگذارید کنار رفتار رانندگان تاکسی‌های خطی و گردشی که موقع باران، ناگهان غیب می‌شوند و ملت زیر باران، سرگردان، دنبال تاکسی و مسافربرها می‌دوند و قیمت‌ها یک دفعه بالا می‌رود. حالا یک فلش بک بزنیم به اول یادداشت. تفاوت ما با آن شکارچیان چیست؟ اگر آنها رحم ندارند، ما هم نداریم. خدا به همه‌مان رحم کند!

کدوتنبل ۲ تُنی

یك کشاورز اهل کالیفرنیا در ایالات متحده موفق شد رکورد تولید کدوتنبلی با وزنی نامتعارف را بشکند. این مرد یك کدوتنبل غول‌آسا با وزن ۲ تن تولید کرده است.

به گزارش انتخاب، لئوناردو اورنا تولیدکننده این کدوتنبل پیش از این نیز تلاش‌هایی برای تولید کدوتنبل‌های غول‌آسا انجام داده بود. وی کل تابستان را صرف تماشای گل عظیم کدو در زمینی به مساحت ۱۲۰۰ فوت مربع کرد. اگر تصور می‌کنید تولید چنین کدوتنبلی ساده است، سخت در اشتباهید. این کشاورز ساعت‌هایی طولانی را صرف مراقبت از کدوتنبل کرده و گاهی فقط چهار تا پنج ساعت در طول ۲۴ ساعت خوابیده است، چرا که نگران بوده کدوتنبلش آسیب ببیند. جالب است بدانید وی به شکل تخصصی کدوتنبل تولید می‌کند. کوشش اورنا طی دو دهه گذشته در تلاش برای رشد چنین کدوتنبلی سرانجام نتیجه داده است.

وی موفق شد نام خود را در کتاب رکوردهای گینس ثبت و البته در مسابقات قهرمانی جهانی کدوتنبل جایزه برتر را از آن خود کند. علاوه بر این، او یك جایزه نقدی نیز به دست آورد.

گفت‌وگو با مسعود فروتن در روزی که پاییز به تهران رسید

باران جایی ندارد برود...!

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

«پاییز یهو میاد...؛ ببین نارنجیا رو....» این جمله‌ها برای علاقه‌مندان پادکست آشناست، برای آنهایی که جمشید و دلبر را می‌شناسند. از اول مهر بود که در شبکه‌های اجتماعی این جملات را زیاد می‌دیدیم. حتی وقتی یکی هوس می‌کرد عکس یک پر نارنگی را به اشتراک بگذارد! احتمالا می‌نوشت: ببین نارنجیا رو...

اما دیروز پاییز به صورت علنی و به یکباره به تهران آمد. هوا سرد شد، چند درجه، پنجره‌ها بسته شد، پکیج‌ها روی رادیاتور و در وضعیت زمستان قرار گرفت. لباس‌های گرم از گنجه‌ها و کمدها بیرون آمد، اول بادی خنک وزیدن گرفت و بعد باران شروع شد... باران بارید و پاییز در آخرین روز مهرماه «یهو آمد...» و حالمان را خوب کرد. حال تهران را خوب کرد.

هنوز شهر نارنجی نشده اما باران که بارید انگار اول از همه چهره‌ها را شست و بعد رسید به قلب‌ها و شد لبخند روی لب‌ها. دیروز بیشتر مردم می‌خندیدند حتی آنهایی که در ترافیک گیرافتاده بودند، یا حتی رفتگری که باید زیر باران خیابان‌ها و کوچه‌ها را تمیز کند و حتی دستفروشی که روی بساطش نایلون کشید و ایستاد به تماشای باران و مردمی که زیر باران خیس می‌شدند و جوان‌ها که خوش به حالشان بود همه جوره، دو نفره و سه نفره و دسته‌جمعی بدون چتر زیر باران رفته بودند اصلا همه شهر زیر باران رفته بود و در این حال و احوال خوب با مسعود فروتن هم‌صحبت شدن از خوش‌شانسی است. مردی که حالش همیشه خوب است، مثل محمد صالح‌علا که تصمیم گرفته همیشه حالش خوب باشد. به گمانم فروتن و صالح‌علا آدم‌های چهارفصل هستند.

در هر ماه و فصل و روز و شبی فقط می‌گردند دنبال خوبی‌ها، دنبال زیبایی‌ها. نه این که بدی‌ها را نبینند نه این که روزگار همواره با آنها مهربان باشد، نه! آنها با روزگار و زندگی مهربانند!

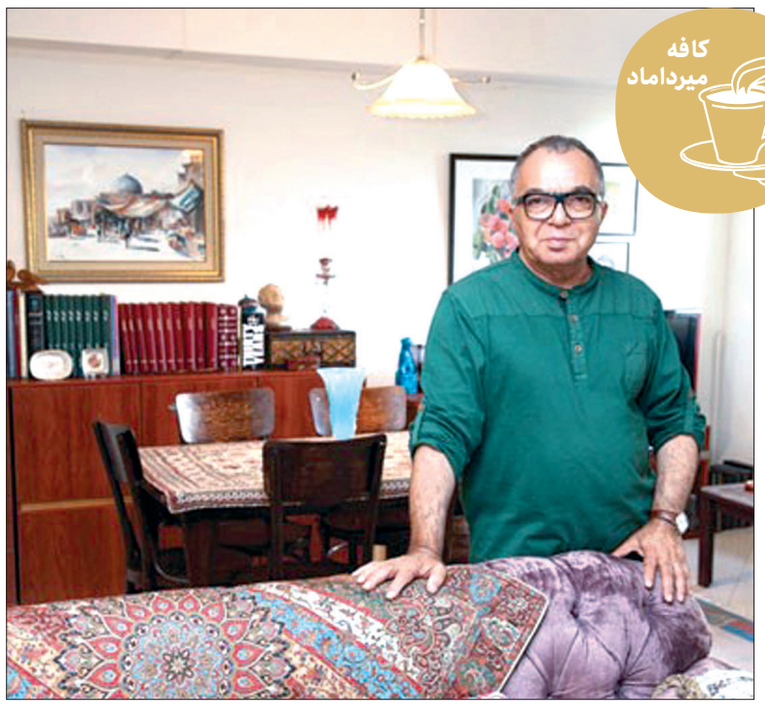

کافه میرداماد

خدا ما را به خاطر آسمان‌خراش‌ها ببخشد

فروتن که در باران دیروز در ترافیک مانده بود اما از این شلوغی لذت برده بود، گفت: فرصت بیشتری داشتم در خیابان باشم و باران ببارد روی شیشه ماشین و مردم را تماشا کنم زیر باران. باران که می‌بارد همه چیز خوب می‌شود، حتی ترافیک.

فروتن می‌گوید: باران که می‌بارد یعنی خداوند گناهان ما را بخشیده. ما را بخشیده که با ساخت آسمان‌خراش‌ها و ساختمان‌های بلند زمین را از آسمان گرفته‌ایم. دیگر زمین عکس آسمان را در درون خود نمی‌بیند تا طلب باران کند! باران که می‌بارد یعنی خدا هنوز به ما امیدوار است و گرنه وقتی با هر باران ترس به جانمان می‌افتد که نکند سیل بیاید و همه جا را خراب کند، یعنی از باران می‌ترسیم، یعنی ته قلبمان دوست نداریم باران ببارد چون از خرابی می‌ترسیم.

خدا گناهان ما را ببخشد و باران ببارد. گناه بزرگ‌تر از این که زمین را به ویرانه تبدیل کرده‌ایم. همه جا خانه و جاده ساخته و خاک را از بین برده‌ایم. وقتی خاک از بین برود، باران که ببارد در زمین فرونمی‌رود و می‌شود سیل و خراب می‌کند و آوار به بار می‌آورد. باران که می‌بارد یعنی خدا به ما امیدوار است که دست از سر خراب کردن کره زمین برداریم، جنگل‌ها را خراب نکنیم، درختان را قطع نکنیم و خاک را نابود نکنیم تا باران ببارد و در خاک فرو رود و بعد بشود چشمه، روان شود در قنات‌ها و بماند در دل خاک برای کشاورزی و برای جاری شدن روی زمین. باید در درگاه خدا استغفار کنیم که آنقدر زمینش را خراب کرده‌ایم که باران فرو نمی‌فرستد تا از ما محافظت کند و خدا آنقدر بخشنده است که با همه این‌ها باران می‌بارد تا دچار خشکسالی و قحطی آب و خوراکی نشویم. خدای مهربان ممنون از این که باران را برای ما می‌فرستی و آسمان و زمین را به هم می‌رسانی.

فروتن گله‌مند است از مدیریتی که حتی به کوه‌ها هم رحم نمی‌کند و آنها را هم می‌فروشد و آدم‌ها دل کوه را حفاری می‌کنند و در آنجا خانه و ویلا می‌سازند. این آدم‌ها به طبیعت رحم نمی‌کنند و نمی‌ترسند از به‌هم زدن روال و چرخه طبیعت، خودشان را قانع می‌کنند که خلافی را به دولت پرداخت می‌کنند! خلافی تخریب طبیعت! کدام دولتمرد با شرافت و انسان دوست و طبیعت دوست و خدا دوست طبیعت را می‌فروشد و خلافی آن را می‌گیرد! یعنی هر کسی پولدار بود، می‌تواند خلاف کند! این چه قانونی است، همه خانه‌ها و ویلاهایی که در دامنه لواسانات ساخته شده‌اند، خلافی پرداخت کرده‌اند! حق خود می‌دانند که در دل کوه زندگی کنند و حق خود می‌دانند که طبیعت و زمین خدا را که برای آدمیان آفریده، خراب کنند.

آسمان را از زمین نگیریم

به فروتن می‌گویم که گویا خدا خلافی بگیر نیست که بگذارد آدم‌ها هر کاری دوست داشتند، بکنند و خلافی آن را پرداخت کنند و تمام! خلاف آدم‌ها که در طبیعت زیاد شود، باران نمی‌بارد و خشکسالی... این مجری و کارگردان تلویزیون می‌گوید: نه! خدا مهربان‌تر از این حرف‌هاست. باران می‌بارانند، لطفش را بر سر ما فرود می‌آورد تا به خودمان بیاییم تا خاک را از آسمان نگیریم تا راه وصل زمین و آسمان را با گازهای گلخانه‌ای و آسمان‌خراش‌ها مسدود نکنیم. لطف خدا بیشتر از گناهان ماست! فقط حواسمان باشد آنقدر خاک و طبیعت را نابود کرده‌ایم که باران دیگر جایی ندارد که ببارد. از آسمان که فرو بریزد، جایی ندارد که برود. حواسمان باشد راه باران را به دل زمین نبندیم، سد نکنیم، گره نیندازیم.

باران ببارد بر دل‌هایمان

به فروتن می‌گویم، قدیم‌ها بعضی مردم به هوای بارانی می‌گفتند، هوا خراب است...

می‌گوید: ناشکری است اگر به هوای بارانی بگوییم هوای خراب! باران که رحمت است و لطف. آنهایی که می‌گویند ای بابا باران و زیر باران رفتن دل خوش می‌خواهد همان‌هایی هستند که همیشه نق می‌زنند و همیشه چیزی برای غر زدن پیدا می‌کنند. تابستان یکجور شاکی هستند و پاییز و زمستان جور دیگر. حتی بهار با آن همه زیبایی را هم نادیده می‌گیرند و می‌گویند ای بابا همه این‌ها دل خوش می‌خواهد! اگر باران و پاییز و این همه زیبایی طبیعت دلخوشی نیست پس چیه! شرایط اقتصادی سخت است و همه داریم برای تامین زندگی روزمره تلاش می‌کنیم. هر کسی به نوعی دارد بیشتر از گذشته تلاش می‌کند اما قرار نیست فقط مشکلات و سختی‌ها را پررنگ کنیم و باران و پاییز و تماشای طبیعت را هم از خودمان دریغ کنیم. با خودمان مهربان باشیم و بگذاریم باران بر دل‌هایمان ببارد.

دندان‌های کوسه از نمای نزدیك

یك غواص که در طول زندگی حرفه‌ای خود با کوسه‌های بی‌شماری روبه‌رو شده عکس‌های جالبی از آرواره و دندان‌های این حیوانات ترسناك گرفته است. به گزارش فرارو، یوان راناچان ۳۴ ساله که متولد لندن است و طی ۱۵ سال اخیر در کالیفرنیا زندگی کرده عکس‌هایی از شگفت‌انگیزترین شکارچیان دریا در حالت ترسناك آنها گرفته است. این غواص که این عکس‌ها را از فاصله بسیار نزدیك انداخته می‌گوید از نزدیك شدن به کوسه‌ها ترسی ندارد.

کوسه‌ها به‌طور مداوم از دندان‌هایشان استفاده می‌کنند و آن را از دست می‌دهند. برخی از گونه‌ها در طول عمر خود نزدیك به ۳۰ هزار دندان درمی‌آورند.

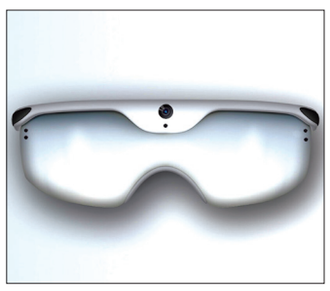

عینك هوشمند اپل در راه بازار

رسانه‌های خبری اعلام کردند، اپل عینك هوشمند واقعیت افزوده خود را سال آینده میلادی به بازار عرضه خواهد کرد.

به گزارش ایرنا، اپل سال‌هاست که به دنبال دستیابی به فناوری واقعیت افزوده (AR) است. این شرکت در عمل واقعیت مجازی را نادیده گرفته و تیم کوك مدیر عامل آن باور خود در مورد آینده واقعیت افزوده را به طور رسمی و علنی ابراز کرده است. مدت‌هاست این شایعه وجود دارد که اپل بر روی طراحی و ساخت یك عینك هوشمند جدید مشابه گوگل گلس که ایده‌های واقعیت افزوده را عملی می‌کند، کار می‌کند. به گزارش بلومبرگ، این عینك سال ۲۰۲۰ به بازار خواهد آمد.

سال ۲۰۲۰ می‌تواند اجزا و عناصر کامل برای عملی کردن طرح ساخت عینك واقعیت افزوده را در خود داشته باشد. فناوری 5G یکی از این اجزا است که بدون تردید به افزایش سرعت انتقال داده بین نقاط انتهایی کمك خواهد کرد؛ در این سال نخستین آیفون سازگار با فناوری 5G تولید و عرضه می‌شود.

عکس: تسنیم
شادی کودکانه زیر باران - همدان

مقطع حساس کنونی

حکایت موش و گربه و پنیر و حرف سیاسی

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

دو موش تصمیم گرفتند برای همکاری، هم‌افزایی و تشریك مساعی با هم زندگی کنند و به طور مشترك به کار و فعالیت و تامین مایحتاج زندگی بپردازند. روز اول هرچه پیدا کردند با هم تقسیم کردند و خوردند. روز دوم چیزی پیدا نکردند و نخوردند.

روز سوم یك تکه پنیر لیقوان اعلای کیلویی ۷۰ هزار تومانی پیدا کردند، اما وقتی خواستند آن را تقسیم کنند و بخورند، بر سر تقسیم عادلانه آن دچار اختلاف شدند. گربه‌ای که در آن حوالی زندگی می‌کرد و شاهد اختلاف آنها بود اعلام آمادگی کرد تا میان آنها داوری کند. سپس یك ترازوی کفه‌ای آورد و پنیر را دو تکه کرد و هر تکه‌اش را در یك کفه ترازو گذاشت.

کفه سمت راست سنگین‌تر از کفه سمت چپ شد و پایین آمد. گربه یك تکه از پنیر داخل کفه سمت راست کند و خورد. کفه سمت راست سبك شد و بالا رفت. گربه این بار یك تکه از پنیر داخل کفه سمت چپ کند و خورد. کفه سمت چپ سبك شد و بالا رفت.

گربه باردیگر یك تکه از پنیر داخل کفه سمت راست کند و خورد. باردیگر کفه سمت راست سبك شد و بالا رفت. گربه خواست باردیگر یك تکه از پنیر داخل کفه سمت چپ بخورد، که یکی از موش‌ها گفت: ای گربه، آیا می‌خواهی این عمل را تکرار کنی و دست آخر یك تکه کوچك بماند و آن را هم به عنوان دستمزد داوری‌ات بخوری؟ گربه گفت: بلی. موش گفت: می‌شود همین دو تکه را که الان نصف اولش شده، بدهی ببریم و خودمان یك خاکی توی سرمان بریزیم؟ گربه گفت: نه. موش رو به موش دیگر کرد و گفت: یارانه‌های‌مان را هم همین‌طوری قطع کردند.

گربه گفت: ای موش نادان، آیا نمی‌دانی زدن حرف سیاسی در این مکان مانع کسب است؟ موش گفت: نه. گربه گفت: بخورمت؟ موش گفت: تو اگر قوه موش گرفتن و معده موش خوردن داشتی به حیله‌گری پنیردزدی نیفتاده بودی...

هنوز جمله موش تمام نشده بود که گربه جستی زد و او را گرفت و خورد و داستان را ناتمام گذاشت.

(لازم به ذکر است از سرنوشت موش دیگر تا این لحظه اطلاعی به دست نیامده است.)

پرنده آمازونی؛ صاحب بلندترین صدای جهان

محققان ویدئویی از یك پرنده سفیدرنگ ۲۵۰ گرمی در جنگل‌های آمازون ثبت کرده‌اند که صدای آن ۱۲۵ دسی‌بل است. این پرنده دارای بلندترین صدا در قلمرو حیوانات است.

به گزارش مهر، این حیوان جزو گروهی از پرندگان با صدایی شبیه زنگ است که bellbird نامیده می‌شوند. محققان ویدئویی از این پرنده سفیدرنگ ثبت کرده‌اند که جیغ آن بلندتر از صدای اره برقی یا کنسرت موسیقی راك است!

این پرنده سفید کوچك منقاری سیاه‌رنگ دارد و وزن آن ۲۵۰ گرم است، اما بلندی صدای آن هنگام جفت‌یابی به ۱۲۵ دسی‌بل می‌رسد. این در حالی است که اصواتی بالاتر از ۸۵ دسی‌بل به گوش انسان آسیب می‌رساند.

محققان ویدئویی از این پرنده را در شمال جنگل‌های آمازون ثبت کرده و معتقدند گونه ماده این پرنده در صورتی که کنار گونه نر آن نشسته باشد، احتمال دارد شنوایی خود را از دست بدهد.